

مرحوم آقای دکتر علی معصومی استاد نمونه کشوری در سال ۱۳۷۱

استاد دکتر علی معصومی در سال ۱۳۱۱ در سرزمین امیرکبیر، دیار دانش و علم، ساروق اراک و در خانواده‌ای که همه از عاشقان علم و معرفت و خرد بودند به دنیا آمد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در کنار تلاش معاش و کار و کوشش در اراک با موفقیت به پایان رسانید و در سال ۱۳۲۵ موفق به اخذ مدرک کارشناسی لیسانس شیمی از دانشگاه تهران و کارشناسی تربیتی از دانشسرای عالی با رتبه اول گردید. بعد از دو سال تدریس و معلمی در دبیرستان‌های ایران با استفاده از بورس فارغ التحصیلان ممتاز، برای ادامه تحصیل به دانشگاه لندن اعزام گشت. در سال ۱۳۴۱ بعد از دریافت مدارک دیپلم عضویت در کالج سلطنتی، کارشناسی ارشد شیمی تجزیه و دکتری شیمی تجزیه از آن دانشگاه به ایران مراجعت نمود و در گروه شیمی دانشگاه شیراز فعالیت‌های خستگی ناپذیر، پر ثمر و بی وقفه آموزشی و پژوهشی خود را آغاز نمود.

معلم فرزانه ما ۲۸ سال در دانشگاه شیراز محبت، ایثار و علم را بر گوش جان جوانان شایسته این مرز و بوم زمزمه نمود و روان آنها را سرشار از کنجاوی و پرس و جو و تحقیق و خرد کرد. شاگردان دیروز دکتر معصومی که امروز از استادان و استوانه‌های علم و تحقیق این سرزمین کهن می‌باشند کوهان صادقی بر تلاش، ایثار، صبر و تحمل فراگیر این انسان فرهیخته هستند. استادان و سروران بزرگوار دکتر فیروزآبادی و دکتر ایرانپور و دکتر صفوی و ... از اولین خوشه چینان مزرعه سر به فلک کشیده علم و تحقیق و کنجاوی این استاد استادان بوده‌اند. استاد دکتر افخمی و استاد دکتر انصافی از نسل جوانتر و مرحوم دکتر صمیمی، دکتر کمپانی و دکتر توللی هم از آخرین و جوانترین دانشجویان دکتری استاد هستند که در کنار ده‌ها دانشجوی کارشناسی ارشد و صدها دانشجوی کارشناسی از دریای معرفت و خرد او سیراب شده‌اند.

آن عاشق اعتلا و سرافرازی ایران و ایرانی به دنبال نیافته‌ها و برای فراگیری و آموختن تازه‌های علم و دستیابی به رهیافت‌های نوین عازم سرزمین‌های دیگر می‌شد و به عنوان محقق و استاد مدعو بخشی از ماه‌ها و سال‌های این ۲۸ سال خدمت را در دانشگاه‌های ارگان، پنسیلوانیا، فلوریدا، برکلی (آمریکا)، سارلند، مایتر (آلمان) و اسلو (نروژ) به یادگیری و یاد دادن و گسترش مرزهای دانسته‌های خود مشغول گردید.

استاد همه ایثار بود و تلاش و خدمت. تدریس، تحقیق، نوشتن مقاله و کتاب، شرکت در کنفرانس و همایش و ارائه سخنرانی بخش عمده فعالیت‌های ایشان را تشکیل می‌داد. حاصل این تلاش‌ها در این

۲۸ سال سرپرستی بیش از سی پروژه علمی، بیست رساله کارشناسی ارشد، سه رساله دکتری، چاپ ده مقاله علمی فارسی، ۵۰ مقاله بین‌المللی و چهار جلد کتاب می‌باشد.

مدیریت و مشاورت علمی از دیگر زمینه‌های خدمتگذاری این اسوه کوشش، کار و مدیریت بود. دکتر معصومی از سال ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۴ و همچنین سال ۱۳۵۷ ریاست بخش شیمی دانشگاه شیراز را به عهده داشت. از سال ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۶ معاونت دانشکده ادبیات و علوم انسانی و از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۸ ریاست همین دانشکده را در دانشگاه شیراز به عهده داشت. در طی این سال‌ها ایشان همچنین مشاور علمی کارخانجات روغن نباتی ترگس شیراز، کارخانه شیرین بیان و بیسکویت تینا، انجمن شهر شیراز، مرکز بهداشت مواد غذایی و مرکز تصفیه آب شیراز بوده‌اند.

زنده یاد دکتر علی معصومی در سال ۱۳۶۹ علیرغم علاقه عمیق به شیراز و شیرازیان و دانشگاه شیراز و دانشگاهیان آن دیار، تهران و تهرانیان را مورد لطف قرار دادند و ستاد خدمتگذاری و ایثار را در دانشگاه‌های شهید بهشتی و آزاد تهران بر پا کردند.

استاد فرزانه، زنده یاد دکتر علی معصومی در این جبهه جدید تلاش، کوشش و ایثار هم هفت سال دیگر با تمام وجود در حوزه‌های آموزشی، پژوهشی و مدیریتی به خدمتگذاری و راهنمایی و تدبیر امور ادامه دادند. در این هفت سال با کنکاش و تلاش مثال زدنی در سه پایگاه دانشکده علوم و مرکز تحقیقات شیمی دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران شمال) پتانسیل شگرف مدیریتی خود را به نمایش گذاشتند و تحولاتی تعیین کننده را در این سه پایگاه رقم زدند. دانشجویان و همکاران ارجمند ایشان در این سه حوزه علمی - پژوهشی تاکنون بارها در همایش‌ها و جلسات مختلف از دستاوردهای ماندگار این استاد در این سه ارگان سخن گفته‌اند و حسرت و افسوس خود را که چرا نتوانسته‌اند بیشتر از دریای معرفت و خرد و توان مدیریتی ایشان بهره‌مند شوند اعلام نموده‌اند. استاد در این سال‌ها همچنین از همکاری و همیاری با مرکز تحصیلات تکمیلی زنجان دریغ نفرمودند و در تأسیس و راه اندازی این نهاد پر بار علمی و پژوهشی مددکار بودند. در این هفت سال، در کنار انجام وظایف مدیریتی، استاد هرگز عشق اصلی خود، آموزش، تدریس و تحقیق را فراموش ننمودند و تعداد کتاب‌های چاپ شده را از چهار جلد به هشت جلد و عدد مقالات را هم از ۶۰ به هفتاد و پنج مقاله (۶۱ مقاله بین‌المللی و ۱۴ مقاله فارسی) افزایش دادند. این نماد تلاش و کوشش در کنار این فعالیت‌ها وظایف اجتماعی و فرهنگی خود را هم فراموش نمی‌نمود. استاد در این سال‌های اقامت در تهران، همکاری گسترده‌ای با انجمن شیمی و مهندسی شیمی ایران داشتند و در سال ۱۳۷۶ از طرف شیمیدانان به عنوان عضو شورای علمی انجمن برای مدت چهار سال انتخاب شدند.

کیفیت، گستره و مرتبت این تلاش‌های خستگی ناپذیر علمی، پژوهشی و فرهنگی را شاید بتوان در افتخارات علمی و جوایز پژوهشی و علمی که طی این ۳۷ سال خدمت دبیری دبیرستان‌ها، استادی دانشگاه و تحقیق و مدیریت به ایشان تعلق گرفته است متجلی دانست. دریافت مدال فرهنگ به عنوان شاگرد اول دوره کارشناسی شیمی، دریافت لوح استاد نمونه دانشگاه شهید بهشتی، دریافت لوح استاد نمونه دانشگاه‌های کشور، انتخاب ایشان به عنوان شیمی‌دان برجسته سال ۱۳۷۲ از طرف انجمن شیمی ایران و دریافت جایزه خوارزمی سال ۱۳۶۹ از جمله این افتخارات می‌باشند.

فرزانه به ابدیت پیوسته ما، در سال ۱۳۷۶ به افتخار بازنشستگی نائل آمدند. یک سال بعد به همراه همسر به مهندس حسن و دکتر ثریا پسر و دختر خود در آمریکا پیوستند. استاد در آنجا هم دست از تلاش علمی و پژوهشی برنداشتند و در دانشگاه برکلی و آزمایشگاه لورنس به کار تدریس و تحقیق مشغول شدند. آخرین سمت ایشان در این نهادها هم مشاورت ارشد کنترل کیفی محیط زیست بود. همکاران و ایرانیان مقیم آن دیار جلسه بزرگداشتی در دانشگاه برکلی در روز یکشنبه ۸ آگوست (۱۸ مرداد) برگزار نمودند تا از زحمات این آخرین سال‌های تلاش آن استاد فرهیخته قدردانی نمایند.

سرانجام در روز چهارشنبه هفتم مرداد ماه سال ۱۳۸۳ خبر را می‌شنویم و ناباورانه به سوگ می‌نشینیم. به سوگ فراق مردی که دریا بودن را تجربه کرد و طعم باران رحمت، کمک، هدایت و تلاش و تلاش و ... را به صدها و هزاران نفر چشاند. روح بزرگ زنده یاد دکتر علی معصومی در میان اعضاء خانواده اما در غربت، به ملکوت اعلی پیوست بنابر وصیت و تأکید آن مرحوم و همراهی و گذشت خانواده، خاک سرزمین مادری جایگاه ابدی جسم خاکی استاد شد.

زنده و پررهو باد راه استاد فرزانه دکتر علی معصومی